

Billetter:
22 34 86 80 /oslonye.no

Oslo Nye Hovedscenen
Rosenkrantzgt. 10

Oslo Nye Centralteatret
Akersgt. 38

Oslo Nye Trikkehallen
Torshovgt. 33

Oslo Nye Teaterkjeller'n
Akersgt. 38

www.oslonye.no

Følg Oslo Nye Teater på:

DEN 25. TIMEN

av Per Olov Enquist

Teatersjef og ansvarlig utgiver: Kim Bjarke.
Redaksjon: Margareta Magnus Myhre, Hanne Lise Rørstad, Rikke Grønvold.
Grafisk formgivning: Solveig Jevanord. Foto: Lars Opstad.
Oslo Nye Teater tar forbehold om endringer i programmet.

GUD ER EN RØD KATT

Kjære publikum

Da Per Olov Enquist døde i april var det en av Nordens største forfattere som gikk bort. I hans dramatikkk får man ofte en fornemmelse av at det er mer på ferde enn det som er tydelig til stede. Det er til de grader tilfellet med *Den 25. timen*, et gåtefullt skuespill som stiller mange spørsmål og gir få svar.

En ung mann (Iver Innset), som tilsynelatende er blitt dobbeltmorder ved en tilfeldighet, er innesperret på en psykiatrisk anstalt. Hans psykolog Lisbeth (Henriette Faye-Schjøll), utsetter ham for et vitenskapelig forsøk ved å gi ham omsorgen for en katt. Det terapeutiske eksperimentet utvikler seg fatalt og når gutten blir suicidal, tilkaller psykologen en prest (Birgitte Victoria Svendsen) for å få hjelp og for å redde sitt profesjonelle liv. Har presten redskapet til å frelse den formørkede sjelen fra avgrunnen? Gjennom møtet med gutten og hans historie hjemseskes presten av skjebnesvangre spørsmål, slik at hun selv får behov for hjelp. Hvem har retten til å definere Gud? Og hva gjør man som prest, når man forstår at Gud er en rød katt?

Enquist, som ellers var taus om sitt motiv til stykket, sa kun dette: «Det er kjærlighetshistorien om gutten og katten, det handler om. Og at gjenoppstandelsen er mulig. Men hvem tror på det?»

I sitt forord til skuespillet henviser han til et kjent bibelsitat. Jesus sier i Johannesevangeliet at det er mange rom i Guds hus. Men hva skjer med det mennesket som opplever at det ikke får lov til å komme inn i Guds hus, som nektes adgang til kjærlighet? Kanskje er det for få rom til dem som søker, som gutten i historien, som ikke kan finne hjem og nektes adgang til morfars hus, det eneste stedet hvor han en gang har følt seg hjemme.

Stykket fra 1988 er gjennom årene blitt oppført under flere ulike titler. *I morfars hus*, *I gaupens time* og *Den 25. timen*. Vi har valgt den siste fordi den henviser til det gåtefulle: timen utenfor døgnet hvor alt kan skje, et sted utenfor tiden hvor menneskefornuft kommer til kort og alle muligheter – forferdelige så vel som himmelske - står åpne.

God fornøyelse i teatret!

Kim Bjarke,
teatersjef

DEN MONSTRØSE KJÆRLIGHETEN

Tekst: Finn Skårderud

Per Olov Enquist skriver om monstrøs kjærlighet. Det monstrøse er det som roter til kategoriene våre. Forfatteren har diktet oss et refleksjonsrom og et mulighetsrom her midt i teatersalen. Kanskje vi kan se noe klarere eller se annerledes.

Den kanskje aller viktigste menneskelige følelsen heter *kjærlighet*. Den finnes ikke i entall. Kjærligheten som følelse forutsetter alltid andre mennesker. Mange opplever denne kjærligheten – i trygge nok doser og tidlig nok i våre liv. Da kan den legge grunnlaget for gode liv, til tross for alle de vanskelighetene vi støter på underveis. Slike gode liv kan bety å kjenne seg som et levende og vitalt menneske. Det kan bety å føle seg tilknyttet andre mennesker. Det kan bety å være påkoblet virkeligheten. Det kan bety å ha et godt nok språk for erfaringene i disse realitetene.

Andre får ikke det de trenger. De har blitt underernært eller feilernært i kjærlighet. De har bare fått kjærlighetens rester, noen slintrer her og der, sjelelig fattigmanskost, som i dette teaterstykket. Da kan man bli

livsvarig preget. GUTTEN i Per Olov Enquists *Den 25. timen* lider av kjærlighetens mangelsykdommer. Og slik har han havnet på kriminalpsykiatrisk avdeling. Vi kan bli besatte når det er noe vi mangler. Han er i live, men ønsker å dø. Han føler seg ikke lenger tilknyttet andre mennesker. Og han er ikke koblet på samme virkelighet som andre. Språket hans har ikke vært godt nok. I stedet har han brukt atferd som sitt språk – gjennom å drepe, skade, å sette fyr på og til sist drepe seg selv.

I flere av sine aller beste tekster – hvor dette teaterstykket absolutt hører med – går Enquist til ytterligheter. Han går til moralens og normalitetens randsoner. GUTTEN er mentalt og moralsk deformert. For å nærme seg den >>

» normale kjærligheten, går forfatteren til den abnormale kjærligheten. Han bytter om på fortegnene. Minus blir pluss, og pluss blir minus. Han går til utenforskapet for å skrive om våre liv innenfor.

For noen år siden besøkte jeg Per Olov Enquist i hans sommerhus i Värmland. Vi skulle snakke om forfatterskapet hans. Jeg hadde en ide om at jeg allerede kjente ham før jeg trådte over terskelen og hilste på ham for aller første gang. Jeg hadde lest selvbiografien *Et annet liv* fra 2008. Den er mektig – i selvransakelse, kvalitet og bevegelse av leseren. Der blir vi kjent med den farløse høydehopperen fra det lavkirkelige miljøet i nordøstlige Sverige. Han forlot livet blant menigheter og misjonsforeninger, dro til byen og ble forfatter. Og han dro videre til eksil i utlandet. Mye gikk bra inntil det gikk katastrofalt dårlig. Stikkordet var sprit.

Per Olov Enquist og jeg slo oss ned i stua med kaker, kaffe, bikkjer og styrkende sigaretter til ham. Uten at jeg hadde spurt, egentlig før vi var i gang, hadde han fortalt meg hvor mange år, mer enn tjue, måneder og dager han hadde vært edru. Det var

åpenbart at alkoholismen, og altså oppstandelsen fra denne, var blant de mest skjebneformende begivenhetene i hans liv.

Han har altså selv levd i randsonen hvor moralens og normalens grenser blir grumsete. Han har selv et innenfraperspektiv på utenforskapet. Uten at det skal romantisk mistolkes, tenker jeg at noen av hans sterkeste tekster er fra den destruktive tiden. Romanen *Styrtet engel* fra 1985 og dette teaterstykket fra 1988 er styggvakkre, poetiske humanistiske manifeste. Det menneskelige må tåle møtene med det umenneskelige.

Styrken i disse tekstene er paradoksalt nok deres utydelighet. I dette teaterstykket blir vi fortalt brutale historier. Men vi bør ikke lese Per Olov Enquist bokstavelig. Selv om han ble en frafallen, ser vi avtrykket fra hans oppvekst i den svenske pinsebevegelsen. Han er oppfostret på barnebibler og testamentene. Det er også tekster med mye brutalitet. Det enquistske litterære universet er konsekvent opptatt av tro, synd, kjærlighet og besettelse. Og ikke minst er han litterært opptatt av

» lignelsene og fablene. En hovedkarakter i dette stykket er en katt. Eller er katten Gud?

Den svenske originaltittelen på denne teaterteksten er *I lodjurets timma*. *Lodjuret* er svensk for den skandinaviske gaupen. En folkelig myte sier at dette kattedyret har en 25. time. Dette er en time som er unndratt den menneskelige rasjonaliteten – og da kan alt skje.

Jeg kalte det utydelighet. Jeg kunne heller skrevet åpenhet. Ved å skrive i lignelsens og fablenes symbolske språk, åpner Per Olov Enquist for at vi må bli meddiktere og medskapere. Poesi kommer av det greske *poiesis*, som betyr å skape. Vi må selv fylle på. Han konfronterer oss med kjærlighetens katastrofer, og vi blir tvunget til å tenke og kjenne etter.

Og tolkningsmulighetene er mange. Selvfølgelig er det en tekst om metafysikk og våre trossystemer. Det sekulære, moderne mennesket tror på fornuften, ikke minst når den blir satt i scene som

vitenskap. Den velmenende forskeren LISBETH blir selv brutal når hennes rasjonelle ide om å produsere empati, blir knust. PRESTEN får skaket hele sin tro når hun aner at GUTTEN kanskje er åpnere for og nærmere noe guddommelig enn henne.

I sommerhuset i Värmland spurte Per Olov Enquist meg om min tro. Jeg pekte ut av vinduet, vestover i retning en norsk skog noen få mil på den andre siden av grensen. – Oppvokst gudløst, så godt som, svarte jeg.

Og da er ikke *Den 25. timen* en metafysisk tekst. Da er det en sterk teatertekst om det aller mest grunnleggende menneskelige. Det er vår avhengighet av andre. Vi blir ikke oss selv av oss selv. Vi blir oss selv ved at det finnes noen andre som er der for oss, som er interesserte og nysgjerrige, og som gir oss respons. GUTTEN hadde morfar. Da han døde, hadde han ikke nok. Vi blir oss selv ved at vi får oss selv tilbake fra noen som har oss i sitt sinn. Kjærligheten finnes ikke i entall. ●

Finn Skårderud er psykiater, professor, forfatter og stifter av Villa SULT.

DEN 25. TIMEN

av Per Olov Enquist

Oversatt av Toril Solvang

Gutten IVER INNSET
Lisbeth HENRIETTE FAYE-SCHJØLL
Presten BIRGITTE VICTORIA SVENDSEN

Regi MAREN E. BJØRSETH
Scenografi og kostymedesign HELLE BENDIXEN
Lysdesign NORUNN STANDAL
Lyddesign TORGNY AMDAM
Maskeansvarlig BIRGIT HAUGÅ
Dramaturg MARIANNE SÆVIG
Inspisient TINA ELISABETH JOHANSEN AAS
Produksjonsmedarbeider RAGNA VIK

PREMIERE OSLO NYE CENTRALTEATRET 9. SEPTEMBER 2020

I LODJURETS TIMMA
av Per Olov Enquist

Teaterforlag: Nordiska ApS – København

Stor takk til Finn Skårderud og Ingrid Nyhus • Takk til Solveig Jevanord for lån av katten Lucifer

PER OLOV ENQUIST (1934–2020)

Foto: Ulla Montan

Svensk forfatter og dramatiker, født i Hjoggböle i Västerbotten 23. september 1934. Regnes som en av Sveriges og Nordens fremste forfattere. Kjent for en særegen dokumentarisk stil og et politisk engasjement. Var en lovende friidrettsutøver i høydehopp i sin ungdom. Utdannet ved Uppsala universitet, hvor han studerte litteraturhistorie. Virket som kritiker i både Svenska Dagbladet og Expressen, samt som programleder i TV. Debuterte med romanen *Kristallögat* i 1961. Slo igjennom med den historiske romanen *Magnetisørens femte vinter* i 1964. Denne ble filmatisert i 1999. Fikk sitt internasjonale gjennombrudd i

1968 med *Legionærene - en roman om utleveringen av balterne*, som ble tildelt Nordisk Råds litteraturpris i 1969 og ble filmatisert i 1970. Blant andre bøker kan nevnes *Katedralen i München og andre beretninger*, *Doktor Mabuses nye testamente*, *Strindberg. Et liv*, *Styrtet engel*, *Kaptein Nemos bibliotek* og *Lignelsesboken - en kjærlighetsroman*. For både *Livlegens besøk* og *Et annet liv* (selvbiografi) ble han to ganger tildelt Augustprisen. Debuterte som dramatiker i 1975 med Strindberg-portrettet *Tribadernas natt*. Andre skuespill er bl.a. *Till Fedra*, *Fra regnormenes liv* og *Den 25. timen (I lodjurets timma)* fra 1988. *Den 25. timen* skal være et svært personlig stykke, skrevet da Enquist selv befant seg langt nede. Norstedts Förlag opprettet en egen forfatterpris i hans navn i 2004; P. O. Enquist-prisen. Per Olov Enquist skrev flere titalls bøker, samt teaterstykker og manus for film og TV (bl.a. *Hamsun*). Han ble tildelt en rekke nasjonale og internasjonale priser og er oversatt til mer enn 30 språk. Per Olov Enquist døde 25. april 2020, 85 år gammel.

Kilder: www.gyldendal.no/forfattere • <http://www.norstedts.se/forfattare> • <https://www.nrk.no/kultur/bok> • <http://www.svenskfilmdatabas.se/sv> • <https://www.nett-avisen.no> • <https://www.vg.no/rampelys> • <https://bokelskere.no> • <https://no.wikipedia.org> • <https://snl.no> • <http://shakespearetidsskrift.no> • <https://www.ark.no>.

Iver Innset

Utdannet ved Teaterhøgskolen (KHIO, BA 2015–18) og HiNT. Har spilt tittelrollen i Hedda-prisvinneren *Mio, min Mio* (Teatret Vårt/Nordland Teater), medvirket i *Forelska i Shakespeare* og *Den kaukasiske krittningen* (Nationaltheatret) og oppsetninger med Den kulturelle skolesekken m.m. Film og TV: NRKs *På date*, *17*, *Unge lovende* og den kommende *Atlantic Crossing*, *Hotel Cæsar*. Tidligere gjestet Oslo Nye bl.a. som Pierre-Anthon i Tigerstads-teatrets/Oslo Nye Teaters Heddaprisvinner *Ingenting*.

Henriette Faye-Schjøll

Utdannet ved Teaterhøgskolen og The Arts Educational School. Spilt Jo i *Little Women* (Duchess theatre, West End). Roller/oppsetninger i utvalg: Nora (*Et dukkehjem*), Sybil (*Privatliv*), *Late Night Musical* (one woman-show), tittelrollene Pippi og Ronja (Riksteatret), Annie (Bryggeteatret). TV/ film: bl.a. NRKs *Side om side*, *Helt perfekt*, *Søndagsengler*. Medlem av kompaniet Fjerdeklases Produksjoner (*Nesoddspelet*, *En midtsommernatts drøm*, *Alt er sant*). Ansatt ved Oslo Nye: medvirket i bl.a. *Rettsstridig forføyning*, *Musikallab*, *Hair* (Sheila), *Den spanske flue* (Paula), *Teaterkonsert med sanger av Leonard Cohen*, *Chicago* (Mama), *Oliver!* (Nancy), *Hypokonderen*, *De dødes tjern*, *Postkort fra Lillebjørn* mfl.

Instagram: @henrigeorg

Birgitte Victoria Svendsen

Utdannet ved Statens Teaterhøgskole. Har arbeidet ved Rogaland Teater, Nationaltheatret, Riksteatret, Teatret Vårt og siden 1990 Oslo Nye Teater. Roller i utvalg: Fräulein Schneider (*Cabaret*), tittelrollen i *Da Hilde ble 50*, Linda (*En handelsreisendes død*), Julie (*Romeo og Julie*), Mor Åse (*Peer Gynt*, Gållå 2014–16), Eldre Kristin (*Kristin Lavransdatter*, Sel 2016–17). Film og TV: bl.a. *En god nummer to*, *Upperdog*, *Lønsj*, Nina i *Måken*, *Erobreren*, *Småbyliv*, Fjernsynsteatret. Regioppgaver: *Marjorie Prime*, *De urørlige* og *Fravær* på Oslo Nye og *Kristin Lavransdatter* på Sel (2018–19). Priser: Heddaprisen for Mary Tyrone i *Lang dags ferd mot natt*, Aud Schønmenn-prisen.

Foto: Jan Versweyeld

Maren E. Bjørseth, regi

Regiutdannet ved Kunsthøyskolen i Amsterdam. Vant Ton Lutz-prisen (beste regi) for avgangsforestillingen *Et dukkehjem* (2012). Har jobbet for nederlandske Theater Frascati og fra 2016 for Toneelschuur i Haarlem. Var del av talentutviklingsprogrammet TA2 ved Toneelgroep Amsterdam og første teatertalent til å inkluderes i utviklingsprogrammet The Ibsen Fellowship i The Philip Loubser Foundation. Har vært engasjert ved Det Norske Teatret (bl.a. *Cally*, hvor Ingeborg S. Raustøl ble Heddapris-nominert for tittelrollen), Trøndelag Teater og Teater Ibsen. Ble Heddapris-nominert for regien til *Romeo og Julie* ved Det Norske Teatret. Tidligere gjestet Oslo Nye Teater som regissør for *Min briljante venninne* og med co-regi på *Vepsen*.

Foto: Lars Opstad

Helle Bendixen, scenografi og kostymedesign

Arkitekt og scenograf utdannet ved KHiO (2017–19, master i teater), Southern California Institute of Architecture, samt Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO, 2007–13, master i arkitektur). Har hatt en rekke oppdrag som scenograf/aktør i det frie scenekunstheltet, med diverse prosjekter for bl.a. De utvalgte (bl.a. *Skipet – Vol. 5 Short cuts* - Heddaprisen Særlig kunstnerisk innsats), Transiteatret mfl., i tillegg til egne samarbeidsprosjekter (bl.a. *Gjenstand for*). Gjestet Black Box, Ultimafestivalen, Teaterfestivalen i Fjaler mfl. Under utdanning medvirket på diverse teaterprosjekter på KHiO. Har som arkitekt deltatt i ulike arkitekturprosjekter, utstillinger, forskning, undervisning og konkurranser. Gjester nå Oslo Nye Teater for første gang.

Foto: Lars Opstad

Norunn Standal, lysdesign

Utdannet ved Dramatiska Institutet, Stockholm (BA lysdesign). Har hatt lysdesign for en rekke nordiske oppsetninger: bl.a. *Kunsten å spørre*, *Revolusjon*, *Kaos er nabo til Gud*, *Borkman* og *La deg være* (Nationaltheatret), *Antigone* (Det Norske Teatret), *Hedda Gabler* (Kilden Teater), *Barnet* (Dramaten). Arbeidet i det frie scenekunstheltet med bl.a. Hege Haagenrud, Rebekka/Huy, Klasikere for Kids mfl. Ble tildelt Heddaprisen Beste audiovisuelle design (lysdesign) for *Antigone* på Det Norske Teatret (sammen med kompositør/lyddesigner/musiker). Nominert til årets Heddapris for scenografien til *Drøm om høsten* (Hålogaland Teater). Tidligere gjestet Oslo Nye med lysdesign til bl.a. *Min briljante venninne*, *Sommeren uten menn*, *Sporvogn til begjær*.

Foto: Anne Valeur

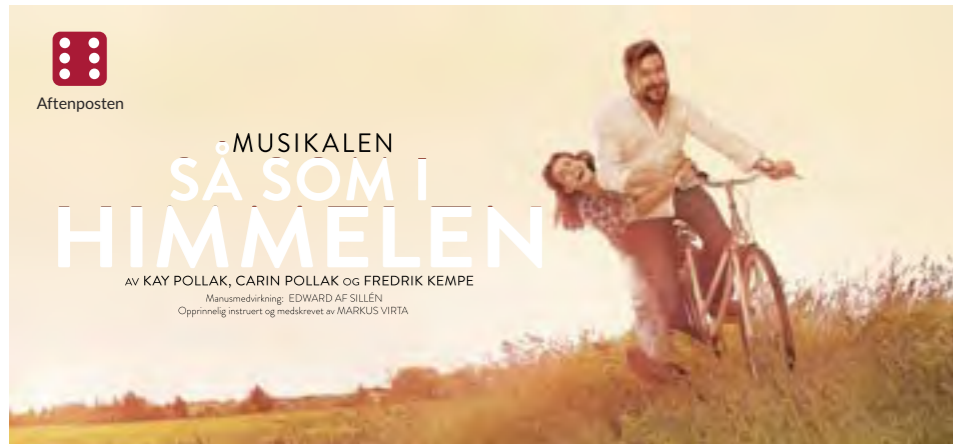
Torgny Amdam, lyddesign

Komponist, tekstforfatter og artist. Utdannet medieviter fra Universitetet i Oslo. Bakgrunn som vokalist i hardcoreband, bl.a. som frontfigur i Amulet, som i 15 år turnerte i inn- og utland. Operert som soloartisten Torgny siden 2010, med albumutgivelser, EP'er og prisvinnende videoer. Arbeider også som teater- og filmkomponist: bl.a. *Tvillingenes dagbok* (Trøndelag Teater) og *Kunst* (Turnéteatret i Trøndelag) - begge i Maren E. Bjørseths regi, og filmer som bl.a. *Oslo, 31. august* og *Thelma*. Er programleder for TONO-podcasten *Lage Musikk*. Gjester nå Oslo Nye Teater for første gang.

Birgit Haugå, maskeansvarlig

Utdannet frisør og parykkmaker, og i pedagogikk. Har siden 1980 hatt en rekke oppdrag som maskeansvarlig ved teatre og utdanningsinstitusjoner: bl.a. Nationaltheatret (*Vildanden*, *Vente på Godot*, *Spansk stykke*, *Verdiløse menn* mfl.), Riksteatret, Teater Ibsen (*Vildanden - et rettsdrama*, *Peer Gynt*), Teatret Vårt (*Presidentinnen*, *Enron*), Hålogaland Teater (*Les Misérables* mfl.) og KHiO (opera, teater, dans). Ansatt ved Oslo Nye hvor hun har vært maskeansvarlig for bl.a. *Min briljante venninne*, *Sporvogn til begjær*, *Rettsstridig forføyning*, *Den glade enke*, *Vrede*, *Diktatorfruer*, *Trassalderen*, *Blind hevn*, *Karius og Baktus*.

SÅ SOM I HIMMELEN
Nypremiere 15. januar 2021
Hovedscenen

GIRLS & BOYS
Spilles t.o.m. 17. september 2020
Hovedscenen

SNØFALL
Sesongpremiere 13. nov. 2020
Hovedscenen

JUL MED PRØYSEN og snekker Andersen
Sesongpremiere 28. nov. 2020
Trikkestallen

KARIUS OG BAKTUS
Spilles til 10. oktober 2020
Trikkestallen

20. NOVEMBER
Norgespremiere 20. november 2020
Teaterkjeller'n

MACROFOBIA
Urpremiere 25. september 2020
Hovedscenen

MENS VI VENTER FÅR VI GÅ
audioguidet vandreteater - når du vil
Starte utenfor Hovedscenen

GJESTESPILL:
1066 - SLAGET VED STAMFORD BRIDGE
Spilles 18. nov.-11. des. 2020
Centralteatret

1980 - AKER BRYGGE
Spilles 21. nov.-17. des. 2020
Centralteatret

2010 - LOLLYWOOD
Spilles 28. nov.-19. des. 2020
Centralteatret

SCENESNAKK

TORS DAG 25. SEPTEMBER
OM TILGIVELSE

MED INGRID RIBE-NYHUS, ANDREAS RIBE-NYHUS
OG ENSEMBLET.
ORDSTYRER: DRAMATURG MARIANNE SÆVIG.

TORS DAG 1. OKTOBER
OM TILKNYTNING

MED PSYKIATER FINN SKÅRDERUD
OG ENSEMBLET.
ORDSTYRER: DRAMATURG MARIANNE SÆVIG.

Bli medlem!

Som venn av Oslo Nye Teater får du to
billetter til hver oppsetning til rabattert
pris, eksklusive møter med regissører
og skuespillere, omvisninger på våre
scener, teaterturer m.m.

Pris kr 400,-

Kontakt Elisabeth Vatne-Lund
e.vatnelund@gmail.com
Mobil: 46923158

VENNER AV
OSLO NYE
TEATER

VENNEFORENING

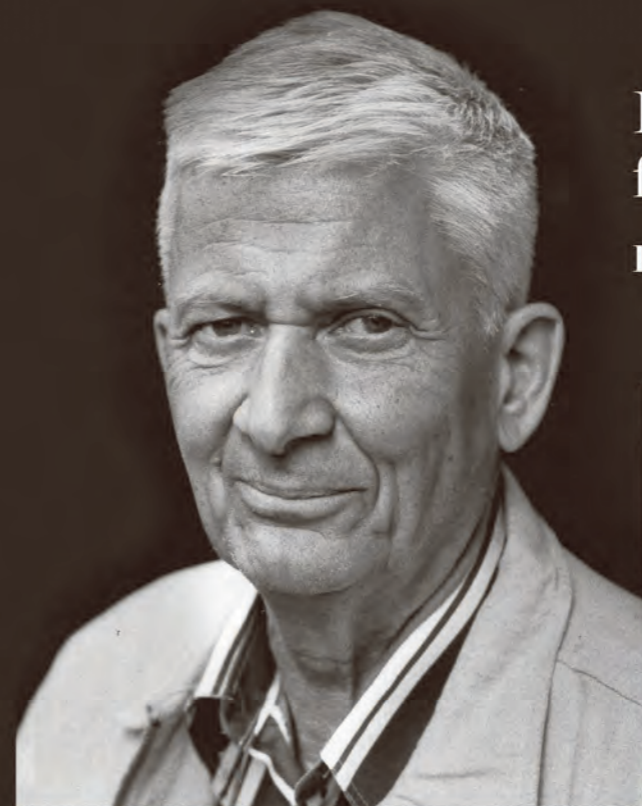
BLI MED- BILLETEN KR. 50,-

Nå gir vi alle mulighet til å gå på teater via
vårt inkluderingsprosjekt.

Les mer: www.oslonye.no

BLI MED BILLETEN®

En av Sveriges mest fremragende
forfattere gjennom tidene.

Per Olov Enquist 1934-2020

Følg oss gjerne!

facebook.com/Gyldendal.no

[gyldendal_no](https://instagram.com/gyldendal_no)

GYLDENDAL